

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Tarptautinės prekybos komitetas

2008/2133(INI)

26.6.2008

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl klastočių įtakos tarptautinei prekybai
(2008/2133(INI))

Tarptautinės prekybos komitetas

Pranešėjas: Gianluca Susta

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĒL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	3

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl klastočių įtakos tarptautinei prekybai (2008/2133(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. EBPO pranešimą „Klastočių ir piratavimo ekonominis poveikis“,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą: augimą ir užimtumą skatinanti šiuolaikiška MVĮ politika“ (COM(2005)0551),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Globalioji Europa: konkuravimas pasaulyje. ES augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos dalis“ (COM(2006)0567),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Globalioji Europa: glaudesnė partnerystė siekiant užtikrinti Europos eksportuotojų patekimą į rinkas“ (COM(2007)0183),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 19 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos strategijos siekiant užtikrinti Europos įmonių patekimą į rinkas¹,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 22 d. rezoliuciją „Pasaulinė Europa. Išoriniai konkurencingumo aspektai“²,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. birželio 5 d. rezoliuciją dėl prekybos politikos įgyvendinimo, taikant veiksmingas importo ir eksporto taisykles ir procedūras³,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl ES ir JAV transatlantinių ekonominių santykių⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. spalio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominių ir prekybinių ES ir Mercosur santykių, siekiant sudaryti tarpregioninį asociacijos susitarimą⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl prekybos ir ekonominių santykių su Korėja⁶,

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0053.

² OL C 102 E, 2008 4 24, p. 128.

³ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0247.

⁴ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 235.

⁵ OL C 308 E, 2006 12 16, p. 182.

⁶ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0629.

- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 8 d. rezoliuciją dėl prekybos ir ekonominių santykių su Pietryčių Azijos šalių asociacija (ASEAN)¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2005 m. spalio 13 d. rezoliuciją dėl ES ir Kinijos prekybos santykių perspektyvų²,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „ES ir Kinija: artimesnės partnerės, didesnė atsakomybė“ (COM(2006)0631) ir į kartu pateikiamą dokumentą „Artimesni partnerių ryšiai, didesnė atsakomybė. Politikos dokumentas. ES ir Kinijos prekyba ir investicijos: konkurencija ir partnerystė“ (COM(2006)0632),
 - atsižvelgdamas į 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 3286/94, nustatanti Bendrijos procedūras bendros prekybos politikos srityje siekiant užtikrinti tarptautinėmis prekybos taisyklėmis, ypač sudarytomis globojant Pasaulio prekybos organizacijai (PPO), suteiktų Bendrijos teisių įgyvendinimą (Prekybos kliūčių reglamentą (PKR)),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Veiksmų programa: sustiprintas kova su ŽIV/AIDS, maliarija ir tuberkulioze mažinant skurdą“ (COM(2001)0096),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Bendrijos veiksmų programos atnaujinimas. Sustiprinta kovoja su ŽIV/AIDS, maliarija ir tuberkulioze mažinant skurdą“ (COM(2003)0093),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Nuosekli Europos politikos užsienio veiksmų struktūra kovai su ŽIV (AIDS), maliarija ir tuberkulioze“ (COM(2004)0726),
 - atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 816/2006 dėl patentų, susijusių su farmacinių produktų, eksportuojamų į šalis, turinčias problemų visuomenės sveikatos srityje, gamyba, privalomojo licencijavimo,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 980/2005 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir į Teisės reikalų komiteto bei Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomones (A6-0000/2008),
- A. kadangi veiksmingai kovoti su klastojimu reikia siekiant atnaujintos Lisabonos darbotvarkės tikslų, tiek dėl jos vidinių aspektų, tiek dėl išorinių aspektų, kurie aptariami Komisijos komunikate „Globalioji Europa: glaudesnė partnerystė siekiant užtikrinti Europos eksportuotojų patekimą į rinkas“ (COM(2007)0183),

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0195.

² OL C 233 E, 2006 9 28, p. 103.

- B. kadangi Europos Sąjunga pasaulyje yra antra pagal dydį prekių ir paslaugų importuotoja ir kadangi išskirtinis jos bendrosios rinkos atvirumas ir skaidrumas suteikia milžiniškų galimybių, tačiau kartu kelia didelių pavojų, kad ji bus užversta suklastotais produktais,
- C. kadangi dideli intelektinės nuosavybės teisių pažeidimai yra netarifinės prekybos kliūtys, kurios apsunkina ir pabrangina patekimą į trečiųjų šalių rinkas, ypač mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVI), kurių turimos priemonės ir išteklių yra riboti,
- D. kadangi Europos konkurencingumas tradiciškai susijęs su darbo jėgos kokybe ir, vis dažniau, ypač MVI atveju, su moksliniais tyrimais ir plėtra bei naujovėmis ir susijusiomis intelektinės nuosavybės teisėmis,
- E. kadangi Europos Sąjungos prekybos partneriai visada veiksmingai gina intelektinės nuosavybės teises, įskaitant geografines nuorodas ir kilmės nuorodas,
- F. kadangi 2007 m. Europos Sąjungos muitinių konfiskuotų prekių, pagamintų pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, kiekis lyginant su ankstesniais metais padidėjo 17 proc., iš jų – tokių kosmetikos ir asmens higienos prekių padaugėjo 274 proc., žaislų – 98 proc. ir vaistų – 51 proc.,
- G. kadangi dėl klastojimo ir piratavimo randasi nerimą keliančių padarinių Europos Sąjungos ekonomikai ir visai Bendrijos socialinei ir ekonominei sistemai, nes mažėja paskatų diegti naujoves, stabdomos tiesioginės užsienio investicijos (TUI), mažėja kvalifikuoto darbo vietų pramonės sektoriuje ir kuriami šešėlinės ekonomikos sistemos, kuri veikia lygiagrečiai teisėtai sistemai ir kurią kontroliuotą organizuoto nusikalstamumo grupuotės, pagrindai,
- H. kadangi klastojimas daro didelę žalą aplinkai tiek dėl suklastotų prekių neatitikimo kokybės standartams, tiek dėl didelių išlaidų jų pašalinimui ir sunaikinimui,
- I. kadangi bendra rinka užtikrina Europos vartotojui galimybę laisvai, skaidriai ir saugiai pasirinkti, kuriuos produktus įsigyti, ir kadangi klastojimas, jeigu su juo nebus tinkamai kovojama, galėtų pakenkti ne tik pasitikėjimo principui, kuriuo pagrįsta visa sistema, bet ir kelti didelį pavojų vartotojų saugumui, sveikatai ir, išskirtiniais atvejais, jų gyvybei ir kadangi dėl to būtina geriau užtikrinti vartotojų teises,
- J. kadangi išliekantys valstybių narių teisės aktų intelektinės nuosavybės teisių srityje skirtumai, ypač baudžiamųjų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti šių teisės aktų laikymąsi, srityje, silpnina Europos Sąjungos derybinę poziciją ir gali pakenkti iki šiol įdėtoms pastangoms siekiant veiksmingiau kovoti su šiuo reiškiniu tarptautiniu mastu,
- K. kadangi 2007 m. Europos Sąjunga, Japonija ir Jungtinės Valstijos paskelbė pradedančios derybas dėl naujo daugiašalio susitarimo, kuriuo siekiama sustiprinti intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimą ir kovoti su klastojimu ir piratavimu (Kovos su klastojimu prekyboje susitarimas (KKPS)),
- L. kadangi būtina pabrėžti nepatentuoatų vaistų, kurių platinimą ir prekybą jais turėtų skatinti ir Europos Sąjunga, ir besivystančios šalys, ir suklastotų vaistų, kurie, viena vertus, kelia pavojų sveikatai ir, kita vertus, lemia didelius ekonominius nuostolius sektoriuje ir gali

sulėtinti naujų produktų gamybą, neduodami jokios naudos mažiau išsivysčiusioms šalims, skirtumus,

Daugiašalė sistema

1. mano, kad PPO sistema, susitarime dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS) nustačius minimalius apsaugos standartus, sudarė galimybes daugiau apimančiam intelektinės nuosavybės teisių pripažinimui tarptautiniu mastu, valstybių narių ir kitų organizacijų, pvz. Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) ir Pasaulio muitinių organizacijos (PMO) dialogui ir ginčų prevencijos ir sprendimo sistemos gyvendinimui;
2. ragina Komisiją TRIPS taryboje siekti, kad nacionaliniais teisės aktais nustatytos minimalios taisyklės būtų papildytos veiksmingomis įgyvendinimo ir bausmių už pažeidimus priemonėmis;
3. ragina Komisiją siekti sustiprinti ir išplėsti TRIPS susitarimo taikymo sritį jį išplečiant taip, kad jis apimtų eksportą, tranzitą ir perkrovimą bei visas intelektinės nuosavybės teises, kurios iki šiol nepatenka į susitarimo taikymo sritį, visada atsižvelgiant į susijusios šalies išsivystymo lygį ir atskiriant šalis gamintojas, tranzito šalis ir šalis, kuriose naudojamos suklastotos ir piratavimo būdu pagamintos prekės;
4. prašo Komisijos ir valstybių narių įgyvendinti konkrečias besivystančioms šalims skirtas iniciatyvas, kurioms būtų skiriamos reikiamos lėšos, siekiant išvengti rizikos, susijusios su suklastotais potencialiai pavojingais produktais, panaikinti neigiamą poveikį TUI ir atgrasinti nuo kriminalinės bei teroristinės veiklos tose šalyse;
5. primena, kad kai kuriose sparčiai kylančiose ekonomikose suklastotų ir piratavimo būdu pagamintų prekių gamyba pasiekė nerimą keliantį lygį; teigiamai vertindamas iki šiol įgyvendintas bendradarbiavimo iniciatyvas mano, kad būtina imtis specialiųjų priemonių siekiant pagerinti muitinių, teisminių institucijų ir policijos tarpusavio koordinavimą bei skatinti šių šalių teisės aktų derinimą su Europos Sąjungos teisės aktais;
6. įsitikinęs, kad kova su klastojimu stiprinama ir dažniau bei tikslingiau kreipiantis į PPO ginčų sprendimo organą, kuris, kartu su Bendrijos ir nacionalinėmis teisminėmis institucijoms konsoliduodamas jurisprudenciją, stiprinančią TRIPS susitarimo turinį ir apimtį, gali užtikrinti geresnę Europos pramonės ir vartotojų apsaugą;

KKPS ir kitos Europos Sąjungos dvišalės ir regioninės iniciatyvos

7. prašo Komisijos, kartu su daugiašalėmis derybomis, tęsti kovą su klastojimu ir piratavimu taip pat ir sudarant dvišalius, regioninius ir daugiašalius susitarimus, kuriais siekiama suderinti teisės aktus ir jų taikymą, numatant įsteigti veiksmingus ginčų sprendimo mechanizmus įsteigimą ir taikyti sankcijas už prisiimtų įsipareigojimų nevykdymą;
8. ragina Komisiją ir valstybes nares dėti visas būtinas pastangas siekiant greitai ir patenkinamais rezultatais sudaryti KKPS susitarimą; mano, kad įsigaliojus šiam susitarimui be to, kad šiuo itin svarbiu dokumentu būtų galima remtis tarptautiniu lygiu,

būtų užtikrintas veiksmingesnis baudimas už klastojimą ir jis būtų svarbi spaudimo neprisijungusioms trečiosioms šalims priemonė;

9. teigiamai vertina daugybės PPO valstybių narių parodytą didesnę susidomėjimą KKPS susitarimu ir viliasi, kad susitarimą galėtų pasirašyti ir Kinija bei kitos sparčiai besivystančios šalys, kurių ekonomikos labiau tiesiogiai susijusios su klastojimu;

Išorinės paramos priemonės kovojant su klastojimu

10. pataria sukurti veiksmingą galimų intelektinės nuosavybės teisių, kurios saugomos įvairiais susitarimais, pažeidimų stebėsenos mechanizmą, jį papildant prekybos paskatų už konkrečias pastangas kovojant su klastojimu ir piratavimu, priemonėmis, įskaitant besivystančių šalių įtraukimą į bendrųjų lengvatų sistemą (BLS) ar, sparčiai besivystančioms šalims – taikyti palankų prekybos apsaugos priemonių režimą;
11. primena, kad BLS reglamente numatyta ir galimybė laikinai nebetaikyti lengvatų toms šalims partnerėms, kurios vykdo nesąžiningos prekybos veiklą; mano, kad itin rimtais atvejais Komisija turėtų rimtai apsvarstyti galimybę taikyti šią atgrasančią priemonę;
12. mano, kad PKR gali labai padėti Europos įmonėms, kurioms kyla problemų patenkant į trečiųjų šalių rinkas dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų ir ragina Komisiją skatinti, ypač MVI, juo naudotis ir lengvinti naudojimosi būdus;
13. ragina Komisiją nedelsiant iš naujo apibrėžti prioritetus skiriant personalą į Europos Sąjungos delegacijas siekiant užtikrinti, kad jose dirbtų pakankamas skaičius tarnautojų, dirbančių kovos su klastojimu srityje; šie darbuotojai, kurie idealiu atveju turėtų būti įtraukti į „prieigos prie rinkos komandas“, turėtų kartu su valstybių narių diplomatinėmis atstovybėmis užtikrinti veiksmingesnę Bendrijos kovos su klastojimu iniciatyvų įgyvendinimą ir glaudesnius ryšius su vietos valdžios institucijomis bei Bendrijos įmonėms (ypač MVI), kurios skundžiasi intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais, užtikrinti akivaizdesnę atsparos tašką;

Normatyviniai ir organizavimo klausimai

14. atkreipia dėmesį į aktyvias Komisijos pastangas konsoliduojant intelektinės nuosavybės teises Europos Sąjungoje ir prašo dėti daugiau pastangų siekiant panaikinti klastojimo reiškinių ir suderinti įvairiose valstybėse narėse galiojančius teisės aktus;
15. akcentuoja, kad EB būtina geriau koordinuoti tarnybų, kovojančių su klastojimu, veiklą ir didinti Bendrijos veiksmų šioje srityje apimtį;
16. apgailestauja, kad Taryba nepriėmė teisės akto dėl kilmės žymėjimo (vadinamasis „*Made in ...*“ žymėjimas), kuris būtų suteikęs galimybę lengviau atsekti ir nustatyti importuotų produktų kilmę ir viliasi, kad bus nugalėtos visos kliūtys, kurios iki šiol trukdė įsigaliooti šiam dokumentui;
17. mano, kad negalima atidėlioti bendros Europos institucijos, kuri koordinuotų kovą su klastojimu ir piratavimu ir kuri galėtų užtikrinti geresnę įvairių Europos veikėjų veiklos koordinavimą ir sinergiją su privačiuoju sektoriumi bei valstybių narių institucijomis,

kovojančiomis su klastojimu, sukūrimo; mano, kad būtina sukurti šią instituciją, siekiant padidinti ES autoritetą tarptautiniu mastu ir jos veiksmų efektyvumą kovojant su klastojimu;

18. siekiant iš esmės apriboti suklastotų ir piratavimo būdu pagamintų produktų patekimą į bendrą rinką pataria toliau tobulinti Europos Sąjungos muitinių procedūras ir geriau jas koordinuoti; mano, kad siekiant veiksmingiau kovoti su klastojimu reikia deramai atsižvelgti į itin didelės svarbos reklamuojant suklastotus ir piratavimo būdu pagamintus produktus bei jais prekiaujant įgijusį internetą;
19. mano, kad Europos pramonės parama ir pagalba Europos institucijoms įgyvendinant iniciatyvas yra itin svarbi; mano, kad labai svarbu, jog MVI būtų sudarytos sąlygos veiksmingai ginti savo teises, ypač kai trečiosiose šalyse pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės;

Galutinės nuostatos

20. ragina Komisiją kartu su Taryba ir valstybėmis narėmis nustatyti aiškų nuoseklios ir ambicingos politikos kursą užtikrinant, kad kartu su vidaus iniciatyvomis muitinių ir baudžiamojoje srityse būtų koordinuojami ir nukreipiami Europos Sąjungos ir jos valstybių narių „išoriniai“ veiksmai kovos su klastojimu ir piratavimu srityje;
21. pabrėžia, kad būtina jau dabar Parlamentui suteikti svarbesnį vaidmenį kovojant su klastojimu; mano, kad derėtų skatinti jo politinį dalyvavimą specializuotuose tarptautiniuose susitikimuose, pvz., Pasauliniame kovos su klastojimu ir piratavimu kongrese bei tarptautinėse organizacijose, dalyvaujančiose ginant intelektinės nuosavybės teises;
22. ragina EB ir Tarybą jį išsamiai informuoti ir įtraukti į visas susijusias iniciatyvas;

o

o o

23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei šalių kandidačių vyriausybėms ir parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

2006 m. EB komunikate „Globalioji Europa“ pripažįstama, kad vykdant daugiašales ir dvišales iniciatyvas reikėtų stiprinti Europos konkurencingumo išorinius aspektus ir suteikti naują postūmį kovojant su klastojimu trečiojoje šalyse.

Rizika gana didelė. Klastočių rinka verta maždaug 500 mlrd. eurų, t. y., maždaug 7–10 proc. pasaulio prekybos. Europos ekonomika yra specializuota aukštos kokybės didelės pridėtinės vertės produktų gamyboje. Taigi intelektinės nuosavybės teisių apsauga yra būtina priemonė siekiant išlaikyti išorinį Europos pramonės konkurencingumą ir prisidėti prie taip pat labai svarbios Lisabonos strategijos sėkmės.

Vis dėlto būtų klaidinga manyti, kad naujosios iniciatyvos kovos su klastojimu srityje teikiamos tik siekiant Bendrijos pramonės interesų. Be didelės žalos įmonėms, kurių padaro klastojimas ir piratavimas, ši neteisėta veikla kiekvienais metais lemia ir šimtų tūkstančių kvalifikuotų ir gerai atlyginamų darbo vietų praradimą Europoje (anot vertinimų, prarasta 200 tūkst. darbo vietų) ir kitur pasaulyje ir daugeliu atveju ji gali kelti pavojų vartotojų sveikatai ir padaryti žalos aplinkai bei iš šios veiklos gali būti finansuojamos kriminalinės ir teroristų organizacijos.

Klastojimas yra daugialypis ir įvairiapusis reiškinys, kuris skirtingu mastu kenkia visiems ekonomikos sektoriams. Jau baigėsi grubiai suklastotų ir lengvai nustatomų prabangos prekių klastočių laikai. Klastočių ir piratavimo pramonė pastaraisiais metais vystėsi stulbinančiais tempais ir dabar ji koncentruota žaislų, drabužių, informatikos programų, vaistų, kosmetikos, cigarečių, atsarginių automobilių ir lėktuvų dalių gamyboje.

Ne visi vartotojai suvokia, kad jie įsigyja suklastotą prekę, kurios kilmė labiau nei abejotina, ir kad jie tampa nusikaltimo bendrininkais bei padeda remti organizuoto nusikalstamumo veikėjų dominuojamą šešėlinę ekonomiką. Šis Parlamentas jau pareiškė nuomonę šiuo klausimu reikalaujamas, kad naudojimas asmeniniais tikslais nesiekiant pelno būtų atskirtas nuo apgaulingos ir tikslingos prekybos suklastotais ir piratavimo būdu pagamintais produktais. Be abejo, reikėtų atsižvelgti į šį skirtumą, tačiau taip pat ir pradėti informavimo kampanijas, kurios padėtų vartotojams geriau suprasti su jų neatsargiai įsigytu pirkiniumi susijusius pavojus.

Klastojimas dažnai įgyja klastingą ir pavojingą formą. Pavyzdžiui, manoma, kad 10 proc. vaistų yra suklastoti. Šių produktų, kaip ir kosmetikos, sudėtyje gali būti galimai kenksmingų medžiagų ir jie gali padaryti didelės žalos to *nežinančiam* vartotojui. Toks atvejis 2006 m. užfiksuotas Panamoje – daugiau kaip 130 žmonių mirė, kai sirupo nuo kosulio sudėtyje buvo rasta antifrizo. Taip pat ir klestinti suklastotų maisto produktų (įskaitant vynus ir likerius) rinka be to, kad daro didelės žalos Europos itin kokybiškų produktų gamintojams, gali kelti didelių pavojų vartotojams, ypač kitose rinkose, ne toje, iš kurios kilęs suklastotas produktas. Taigi kova su klastojimu reiškia užtikrinimą, kad vartotojai galėtų laisvai ir saugiai pasirinkti įsigyjamas prekes.

Besivystančios šalys yra pirmosios klastojimo aukos ir jos paprastai neturi tinkamų kovos su šia nelaimė priemonių. Pranešėjas mano, kad reikia imtis konkrečių iniciatyvų siekiant padėti šioms šalims veiksmingai kovoti su minėtoju reiškiniu ir išvengti organizuoto nusikalstamumo grupuočių kontroliuojamų „laisvųjų zonų“ susikūrimo. ES kovos su

klastojimu išorės veiksmų prioritetas – maisto produktų ir vaistų klastojimo besivystančiose šalyse panaikinimas.

Šio pranešimo tikslas – pateikti konkretų ir nuoseklų pasiūlymą dėl koordinuotos ir nuoseklios Europos politikos, skirtos kovos su klastojimu *išoriniams aspektams*. Kova su klastojimu turėtų tapti ES prioritetu ir nustatant kito dešimtmečio ES prekybos politikos kryptį reikėtų atsižvelgti į jos pasekmes.

TRIPS susitarimo modernizavimas

Įsigaliojus TRIPS susitarimui pasiekta didelės pažangos siekiant sukurti pasaulines intelektinės nuosavybės teisių taisykles, tačiau jo rezultatai nepateisino vilčių, nes PPO valstybės narės negalėjo ar nenorėjo užtikrinti visiško susitarimo taikymo. Taigi EB turėtų skatinti diplomatines iniciatyvas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad visos PPO narės tinkamai taikytų minimalius TRIPS susitarime numatytus standartus.

Kita vertus, minėtasis susitarimas nėra tobulas ir kai kurias jo dalis reikėtų peržiūrėti. Ypač reikėtų išplėsti jo taikymą eksporto, tranzito ir perkrovos veiksmams bei kitiems intelektinės nuosavybės teisių pažeidimams.

Jeigu rimtai pažeidžiamas TRIPS susitarimas, ES neturėtų dvejoti kreiptis į PPO ginčų sprendimo organą – tiek siekiant apginti Europos susijusias šalis, tiek „kuriant“ jurisprudenciją, kuri padėtų aiškinti susitarimo turinį, taip palengvinant jo taikymą ir didinant taikymo efektyvumą.

Be to, pranešėjas mano, kad reikia skatinti Europos įmones, kurios dėl to, kad vietos ūkio subjektai neteisėtai ir netinkamai naudojami jų intelektinės nuosavybės teisėmis, patiria sunkumų patekdamos į trečiųjų šalių rinkas, naudotis PKR ir užtikrinti lengvesnį jo taikymą.

KKPS ir kitos ES dvišalės ir regioninės iniciatyvos

Nors daugiašalė PPO sistema išlieka ES prioritetu, akivaizdu, kad nepateikus naujų dvišalių ar daugiašalių iniciatyvų, tokių kaip KKPS, nebus įmanoma tarptautiniu lygmeniu veiksmingai kovoti su klastojimu. Šiuo požiūriu Parlamentas tikisi, kad jis bus tinkamai informuojamas ir galės prisidėti rengiant minėtąjį susitarimą anksčiau, negu jis bus oficialiai pateiktas.

Pasiūlymas dėl KKPS susitarimo kyla iš būtinybės siekti daugiau negu TRIPS susitarimas ir užtikrinti didesnę kovos su klastojimu veiksmingumą ir nuoseklumą. Šiuo atžvilgiu tai, kad pramoninės šalys, patiriančios daugiausia nuostolių dėl klastojimo – ES, JAV ir Japonija – nusprendė koordinuoti savo veiksmus, yra be jokių abejonių teigiamas žingsnis. Procesas vis dar yra pradiniam etape, tačiau reikėtų užtikrinti, kad nebūtų TRIPS susitarimo pakartojimų ir kad galutiniai susitarimo tikslai būtų pakankamai aiškūs ir realistiški.

Be KKPS, pranešėjas mano, kad reikėtų, jog EB įtrauktų intelektinės nuosavybės teisių apsaugos sąlygą (numatant veiksmingą ginčų sprendimo mechanizmą) į visus naujus laisvos prekybos susitarimus, kurie bus sudaryti ateinančiais metais.

Trečiosios šalys, ypač besivystančiosios, siekdamos visapusiškai laikytis TRIPS ir kitų dvišalių bei daugiašalių susitarimų, turės dėti dideles pastangas ekonominiu ir organizaciniu

atžvilgiu. Pranešėjas mano, kad ES turėtų bent jau iš dalies įsipareigoti spręsti šią problemą ir šalims, kurios to paprašo ir kurios įrodo siekiančios kovoti su klastojimu, teikti atitinkamą ekonominę ir techninę paramą, remti darbuotojų mokymus ir, kai įmanoma, nustatyti tinkamas muitinės procedūras.

Kovojant su klastojimu ypatingą dėmesį reikėtų skirti prekių tranzito šalims ir kovai su klastotojais, naudojančiais laivus-gamyklas už teritorinių vandenų ribos.

„Made in...“ ir importuotų produktų atsekamumas

Jeigu bus priimtas pasiūlymas dėl Tarybos reglamento¹ dėl tam tikrų gaminių, importuojamų iš trečiųjų šalių į ES, kilmės šalies nurodymo, bus užtikrintas ne tik didesnis kai kurių produktų, pvz., dažnai klastojamų tekstilės gaminių, kilmės skaidrumas, bet ir didelis indėlis į kovą su klastojimu. Taigi pranešėjas viliasi, kad bus išspręsti nesutarimai, kurie iki šiol lėtino šio pasiūlymo priėmimą ir kad šis pasiūlymas bus greitai priimtas.

Tuo pat metu reikėtų kartu su susijusiais pramonės sektoriais apsvarstyti būdus, kuriais muitinės tarnybos, o ir galutiniai vartotojai, galėtų lengvai nustatyti iš trečiųjų šalių kilusių produktų autentiškumą.

Normatyviniai ir organizavimo klausimai

Pranešėjas mano, kad siekiant gerų kovos su klastojimu rezultatų išoriniu lygmeniu, būtina užtikrinti geresnį koordinavimą Bendrijos lygiu.

Nebegalima daugiau atidėlioti bendros Europos institucijos, kuri koordinuotų valstybių narių ir įvairių EB tarnybų, kovojančių su klastojimu ir piratavimu, pastangas, sukūrimo. Šiai naujai institucijai reikėtų suteikti pakankamai priemonių ir galių, kad ji galėtų vykdyti savo įgaliojimus, kurie jai būtų suteikti nepažeidžiant valstybių narių kompetencijos. EB taip pat turėtų užtikrinti, kad įvairios jos vidaus tarnybos, atsakingos už veiklą šioje svarbioje srityje, dirbtų darniai ir koordinuotai.

Vienas iš kovos su klastojimu aspektų, kurį turėtų pabrėžti ir valstybės narės, ir EB – MVI apsauga tiek Europoje, tiek trečiojoje šalyse. Įmonių vaidmuo yra itin svarbus siekiant kovos su klastojimu strategijos sėkmės ir pramonė, kaip neseniai priminė pati EB, turėtų aktyviai dalyvauti, tačiau negalima vienodai vertinti ir daugianacionalinių prabangos prekių gamintojų, ir mažų gamintojų, kurie sugebėjo sėkmingai veikti savo sektoriuje. Taigi reikia padėti MVI kuo geriau apsisaugoti nuo šios nelaimės, kuri joms daro daug žalos, ir užtikrinti veiksmingesnes bei įmonėms mažiau nuostolingas viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimo sistemas.

Dėl tradicinių rinkų prisotinimo ir naujų rinkų, pvz., sparčiai besivystančių šalių rinkų, atvėrimo reikia parengti naują veiklos strategiją, kuri neapsiribotų kova su klastojimu Europoje, tačiau kuria būtų siekiama ir kovoti su šia problema ten, kur klastojimas labiausiai įsitvirtinęs, bei veikti taip pat ir trečiojoje šalyse, kurioms dažnai ir skirtos kitur pagamintos suklastotos europinės prekės.

¹ 2005/0254(ACC)

Be to, pranešėjas viliasi, kad bus galima, viena vertus, padidinti muitinės procedūrų darną ES viduje ir, kita vertus, sukurti visoms valstybėms narėms bendrą baudžiamųjų sankcijų sistemą. Kova su klastojimu ir piratavimu už Europos ribų vykdoma tik taikant bendras ir visoje ES pripažintas taisykles.

Europos Parlamento vaidmuo

Kovojant su klastojimu Europos Parlamento vaidmuo labai svarbus, ypač atsižvelgiant į naująsias galias, kurios jam bus suteiktos, jeigu įsigalios Lisabonos sutartis. Bendradarbiaujant su kitais susijusiais Parlamento komitetais reikėtų skatinti kasmetinį „forumą“ šia tema, labiau pabrėžti šią problemą palaikant dvišalius (pirmiausia su Jungtinių Valstijų Kongresu) ir daugiašalius santykius (PPO asamblėjoje) bei siūsti Parlamento delegaciją į Pasaulinį kovos su klastojimu kongresą.